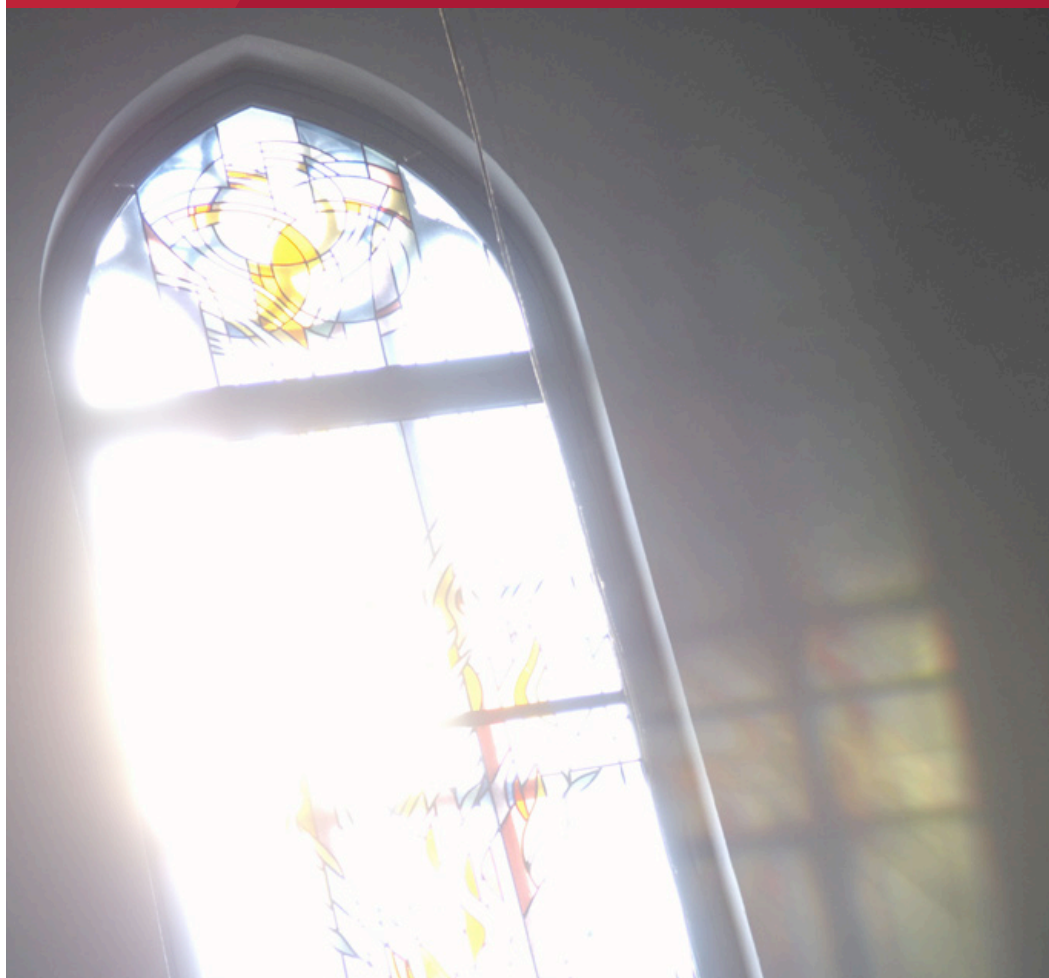

Veileder og tips til oppfølging av Fagforbundets medlemmer og tillitsvalgte innen kirke- og gravferdsområdet

● omtanke ● solidaritet ● samhold

FAGFORBUNDET

Innledning

Verving, ivaretagelse, gjenvinning

Verving er et prioritert satsingsområde i Fagforbundet, og er viktig for å sikre organisasjonens plass som en sentral samfunnsaktør og et forbund som kommer først til forhandlingsbordet.

Fagforbundet har ca 1300 medlemmer innen tariffområdet Kirkens arbeidsgiverorganisasjon (KA) fordelt på ulike yrkesgrupper. Vi vet at Delta, som er vårt konkurrerende forbund, har mange medlemmer innen KA. De kan raskt ta oss igjen i antall medlemmer som igjen vil påvirke antall tillitsvalgte på arbeidsplassene. I ytterste konsekvens kan dette bidra til at Fagforbundet mister forhandlingsrett og medbestemmelse i råd og utvalg. En sterk organisasjon gjør at vi lettere får gjennomslag for våre krav. For at Fagforbundet skal beholde plassen som største forbund i KA må vi verve flere i dette området.

Dette er et hefte ment som en veileder for fagforeningene og fylkeskretsene i hvordan verve og ivareta nye medlemmer og tillitsvalgte innen kirke- og gravferdsområdet. Den inneholder nyttig informasjon om hvordan følge opp potensielle nye medlemmer, tillitsvalgte/områdetillitsvalgte og ulike tips til bl.a. tema på fagdager, OU midler og oppsøkende virksomhet.

Seksjonsplassering etter rammemodellen og kombinasjonsstillinger

Fagforbundets yrkesorganisering og seksjonstilhørighet tar utgangspunkt i beslektede yrker. Vedtatt rammemodell for Fagforbundets yrkesorganisering plasserer yrkestilhørighet i den enkelte seksjon.

Siden dannelsen av Fagforbundet i 2003 har det vært noe uklarhet om forskjell mellom sektor og seksjon. Dette har bidratt til forvirring om at prinsippet om seksjonsplassering dreier seg om beslektede yrker, og ikke sektortilhørighet.

Kirkegård/gravplassarbeid er i utgangspunktet et teknisk yrke, derav plasseringen i Seksjon samferdsel og teknisk (SST) i henhold til rammemodellen.

Dette fordi en kirkegård/gravplassarbeider har ansvar for det praktiske utearbeidet knyttet til en gravferd. Men vi vet at mange kombinerer med annet arbeid, som for eksempel kirketjener, som i henhold til ramme-modellen er plassert i Seksjon kirke, kultur og oppvekst (SKKO).

Vi har medlemmer innen tariffområdet KA som jobber på gravplass som i noen kirkelige fellesråd står i seksjon SKKO og i andre kirkelige fellesråd kan medlemmer stå i seksjon SST. Der kommunen driver gravplass på vegne av kirken står medlemmene stort sett i SST.

Det er viktig at vi har kontroll på geografisk spredning av arbeidsplasser, antall arbeidsplasser og yrkessammensetning i KA-tariffområdet dersom vi skal lykkes med en bedre organisering.

Foto: Jan Lillehammer

Målgruppe (aktuelle yrkesgrupper)

Det er 6-7.000 lokalt ansatte i Den norske kirke. De fleste er ansatt av kirkelig fellesråd, men i små kommuner er menighetsråd og fellesråd samme organ. Noen steder kan menighetsråd ha egne ansatte selv om de fleste er ansatt av fellesrådet.

Yrker som tilhører tariffområdet KA og som Fagforbundet (SKKO) organiserer er:

- Kirkeverge/daglig leder/administrasjonsleder
- Kirketjener (mange steder kombinasjon kirketjener/graver)
- Prest(lokalt ansatt av menighetsråd/fellesråd)
- Arbeider ansatt av menighetsråd (pedagoger, diakoner, barnehageansatte, musikere, organist, kantor)
- Diakon/diakonmedarbeider
- Kateket/menighetspedagoger/trosopplærer
- Klokker
- Organist/kantor/kirkemusiker
- Krematorieansatt
- Ansatte i menighetsbarnehage

Husk at ikke alle menighetsbarnehager er omfattet av en tariffavtale. Samarbeid med kompetansesenteret i din region for å få en oversikt over hvilke som har. Oppøkende virksomhet på menighetsbarnehagene blir her veldig viktig.

Av yrke som tilhører tariffområdet Staten og som Fagforbundet (SKKO) organiserer er:

- Prester og proster (ansatt av bispedømmeråd)
- Biskoper (ansatt av kirkerådet)

Andre yrker som Fagforbundet (SKKO) organiserer er:

- Protestantiske prester
- Katolske prester
- Ortodokse prester
- Imamer

Fagforbundet har en landsdekkende fagforening Fagforbundet teOLOgene, som ivaretar protestantiske -, katolske og ortodokse prester og imamer.

Av yrker som tilhører tariffområdet KA og som Fagforbundet (SST) organiserer er:

- Kirkegårdsarbeidere/gravlundsarbeidere/gravlundsbetjenter
- Gravere
- Renholder

Av yrke som tilhører tariffområdet KA og som Fagforbundet (SKA) organiserer er:

- Kontoransatte/merkantil ansatte/menighetssekretær/konsulent/rådgiver

Konkurrerende forbund

- Kirkeansatte(Delta, YS)
- Kirkelig Undervisningsforbund
- Presteforeningen(Unio)
- Det norske Diakonforbund(Unio)
- Akademikerforbundet(Unio)

NB! Musikernes fellesorganisasjon(Mfo)

Musikernes fellesorganisasjon er ikke et konkurrerende forbund men en del av LO-familien. De organiserer blant annet kirkemusikere, både de uten formell utdanning og de med utdanning.

Planlegging: (fagforeninger og fylkeskretser)

- *Verving-, ivaretagelse- og gjenvinningsarbeid*
  - Kartlegg via Fane2 antall medlemmer og tillitsvalgte, arbeidsplasser i din kommune/fylke
  - Kartlegg potensialet for nye medlemmer og arbeidsplasser
  - Seksjonsleder, verveansvarlig og Fane2-ansvarlig må samarbeide for å sørge for at mobil, e-post adresse, verv, yrkestittel og arbeidssted er oppdatert i Fane2
  - Seksjonene innehar faglig kunnskap og har ansvaret for yrkesfaglig tilbud til yrkesgruppene innen kirkeområdet/gravferdsområdet.
  - Etterspør et møte med representanter for kirkelig fellesråd i din kommune for å presentere Fagforbundet og fordeler ved å være medlem, samt viktigheten av å ha tillitsvalgt på arbeidsplassen. Det kan være en fordel å møte sammen med et medlem eller en tillitsvalgt med

yrkesbakgrunn fra kirke/gravferdsområdet, hvis du selv ikke har den yrkesbakgrunnen

Gjennomføring: (fagforeninger og fylkeskretser)

- *Oppfølging og ivaretagelse av nye medlemmer*
  - Gjennomfør en-til-en-samtale med nye medlemmer. Oppsøk arbeidsplassen og/eller inviter vedkommende til en prat på fagforeningskontoret
  - Informer om hva medlemskapet inneholder og om de gode tilbudene
  - Spør og kartlegg medlemmets ønsker og behov
  - Vær positiv, oppriktig og lytt aktivt i kommunikasjon med potensielle nye medlemmer
  - Det er veldig viktig å registrere personalia, verv, yrkestittel, arbeidssted osv. i Fane2 (seksjonsleder, verveansvarlig og Fane2-ansvarlig må samarbeidet om dette)
- *Oppfølging og ivaretagelse av tillitsvalgte*
  - Det er viktig å prioritere arbeidet med tillitsvalgtordning i kirke- og gravferdsområdet fordi det er nøkkelen til yrkesfaglig arbeid at tillitsvalgtordningen fungerer optimalt for å ivareta medlemmene.
  - Erfaringer viser at der vi har tillitsvalgte, har vi medlemmer og vi verver nye
  - Gi tilbud om grunnskoloring(Fase 1 og 2)
  - Gi tilbud om etterutdanning og/eller faglig påfyll
  - Det oppfordres til å etablere egne forum/nettverk/epostgruppe for medlemmer, tillitsvalgte, KA-kordinator i fylkeskretsen og KA-kordinator på kompetansesenteret. Dette for å styrke fellesskapet og for å sikre at all informasjon som omhandler kirke/gravferdsområdet når ut til medlemmer og tillitsvalgte, og motsatt.
- *Oppfølging og ivaretagelse av områdetillitsvalgt*
  - Etablering av områdetillitsvalgt omfatter flere kommuner og derved flere fagforeninger. Det er særlig viktig at fylkeskretsen bidrar til nødvendig samordning.
  - Fylkeskretsen har et overordnet ansvar for at fagforeningene fungerer organisatorisk og må derfor følge opp der det er behov for det. I hvert fylkesstyre er det oppnevnt en KA-kordinator som har et særlig ansvar for KA-området organisatorisk og i møte med fagforeningene.

- På hvert kompetansesenter skal det være en ansatt med særlig ansvar for KA-området som bistår fagforeningene ved forhandlinger og spørsmål om lov-og avtaleverk.
  - Gjennomfør et valg møte i henhold til retningslinjer for valg i vedtektenene (samle kun medlemmer til et møte for å foreta valg, gjerne regionvise møter).
  - Det er hensiktsmessig med en valgperiode for 2 år
  - Lag en lokal tilpasset rutinebeskrivelse for rollen som områdetillitsvalgt i samarbeid med fylkesstyret.
  - Frikjøp av områdetillitsvalgt avklares med arbeidsgiver lokalt og dekkes etter bestemmelsene i hovedavtalen med KA og omfatter flere kirkelig fellesråd som innenfor området. (se vedlegg).
  - I avtalen med arbeidsgiver vil områdetillitsvalgt få lagt forholdene til rette slik at vedkommende kan utføre sine oppgaver. Områdetillitsvalgt har rett til tjenestefri for å utføre sine oppgaver, jfr. § 9-5.
  - Fagforbundet nasjonalt har utarbeidet en protokoll for forhandling med arbeidsgiver både for plasstillitsvalgt og områdetillitsvalgt i henhold til HA § 9 punkt 9.2, jfr. § 8.8. Se vedlegg.
- *Opplysnings- og utviklingsmidler(OU) og partsammensatt skoling/kurs*
    - Alle ansatte i KA-området betaler inn til et OU-fond som forvaltes av det partsammensatte OU-styret. Pengene brukes både til kompetanseutviklingstiltak, eks. Kirketjenerskolen, til reisestipend og til partsammensatte skolingstiltak. I motsetning til mange andre tariffområder overføres midlene i liten grad til den enkelte «part», men forvaltes felles. Mer informasjon om OU-arbeidet på **www.ouinfo.no**
    - Det er utarbeidet felles partsammensatt skoleringsopplegg mellom KA og ansattes organisasjoner for felles opplæring av tillitsvalgte og arbeidsgivere. Skoleringen er vedtatt dekket av KAs OU-fond. Denne opplæringen kan være første trinn før medlemmene eventuelt fortsetter med Fagforbundets tillitsvalgt skoling
    - I 2015 arrangeres det partsammensatte kurs, for lokal arbeidsgiver og tillitsvalgt:
      - Oslo 11.-12. mai, Kristiansand 4.-5. juni, Tromsø 3.-4. september og Trondheim 5.-6. oktober. Fokus på kurset vil være å løfte frem lokalt samarbeid og etablering av tillitsvalgtordninger. Det er viktig at fylkeskretsene og fagforeningene sprer informasjon om dette tilbudet.*

- *Oppsøkende virksomhet/arbeidsplassbesøk/skolebesøk*
  - Det er et godt virkemiddel for verving, ivaretagelse og gjenvinning av medlemmer med spesielt fokus på ekstravakter, nyansatte og vikarer i tillegg til uorganiserte.
  - Det er viktig at fagforeningen tar initiativ til en-til-en-samtale med nye medlemmer, både for å bli sett men også for å kartlegge medlemmet sitt behov. Det kan godt tenke seg at vedkommende ønsker å være aktiv som tillitsvalgt/områdetillitsvalgt, men venter på å bli spurt.
  - Å ha stand på bispedømmedager/fagdager bidrar til at Fagforbundet er synlig, nær og stolt
  - Husk å ta med informasjonsmateriell og gaveartikler

- *Informasjonsmøte/fagdag/samling/konferanse*
  - Inviter alle ansatte i tariffområdet KA innimellom uansett om de er medlem eller ikke (pga vervepotensialet)
  - Husk å bruke et inkluderende språk
  - Informer om yrkesfaglig tilbud (for eksempel kirketjenerskolen, gravplasskolen)
  - Sett tariffspørsmål på dagsorden (i samarbeid med kompetansesenteret)
  - Samarbeid med en prest/tillitsvalgt/medlem fra Fagforbundet teologene som kan presentere presteyrket og fordelene ved å være medlem i Fagforbundet
  - Samarbeid med bl.a. en gravferdsarbeider, kirketjener, Kirkemusiker, kateket, diakon som er medlem i Fagforbundet og som kan presentere sitt yrke og fordelene ved å være medlem i Fagforbundet
  - Vurder dekning av reise- og oppholdskostnader for potensielle medlemmer/ansatte som ikke er medlemmer ennå

- *Forslag til ulike temaer på fagdager*
  - Ulike trosretninger
  - Gravskikker
  - Sorg
  - Anleggsgartnerfaget
  - Renholdskurs
  - Kurs for sekretærer/konsulenter/kontoransatte om registreringsarbeid (medlemsregister, kirkegårdsprogram, kirkebyggdatabasen, service- og tjenesteyting, møte med mennesker og kommunikasjon)

- *Faglig kurs og opplæring*

Kursene nedenfor kan arrangeres lokalt/regionalt. Modul 3 «møte med mennesker» er en felles modul for gravplasskolen og kirketjenerskolen og aktuell for alle ansatte i kirke og gravferd. Modulen går over 5 dager. Når Fagforbundet arrangerer et slikt kurs blir vi synlig og gir et konkret og faglig tilbud til medlemmene. Mer informasjon om innholdet i kursene finner du på fagforbundets nettside.

- Kirketjenerskolen
- Gravplasskolen

Foto: Jan Lillehammer

Vedlegg 1 – Utkast til protokoll med arbeidsgiver om områdetillitsvalgt HA § 9.2 Tillitsvalgtordningen jfr. § 8.8 Områdetillitsvalgt.

Vedlegg 2 – Utkast til protokoll med arbeidsgiver om tillitsvalgt HA § 9 punkt 9.2 Tillitsvalgtordningen

PROTOKOLL

År 2015 den _____
ble det avholdt
forhandlingsmøte
vedrørende HA § 9.2
Tillitsvalgtordningen
jfr. § 8.8 Områdetillitsvalgt.

Tilstede fra Kirkelig Fellesråd:

Tilstede fra Fagforbundet:

Det er inngått en avtale mellom

Kirkelig Fellesråd i _____

og Fagforbundet i _____.

Partene er enige i om at det etableres en områdetillitsvalgtordning i henhold til HA § 9 punkt 9.2, jfr. § 8.8.

Områdetillitsvalgt vil få lagt forholdene til rette slik at vedkommende kan utføre sine oppgaver. Områdetillitsvalgt har rett til tjenestefri for å utføre sine oppgaver, jfr. §9-5.

Utligning av kostnadene som ordningen påfører den som har områdetillitsvalgt tilsatt, vil bli avtalt mellom arbeidsgiverpartene.

For de Kirkelige Fellesrådene

For Fagforbundet

_____
_____
_____
_____

_____
_____
_____
_____

PROTOKOLL

År 2015 den _____
ble det avholdt
forhandlingsmøte
vedrørende HA § 9
punkt 9.2 Tillitsvalgtordningen.

Tilstede fra Kirkelig Fellesråd:

Tilstede fra Fagforbundet:

Det er inngått en avtale mellom

_____ kirkelige fellesråd

og Fagforbundet i _____

Partene er enige i om at det etableres en tillitsvalgtordning i henhold til
HA § 9 punkt 9.2.

Tillitsvalgt vil få lagt forholdene til rette, slik at de kan utføre sine oppgaver.
Tillitsvalgt har rett til tjenestefri for å utføre sine oppgaver, jfr. § 9-5.

_____
Kirkelig Fellesråd

_____
Fagforbundet

Ordliste

Kirkelig fellesråd: er et organ innen Den norske kirke, og finnes i alle norske kommuner. Et kirkelig fellesråd er et eget rettssubjekt. Rådet sammensettes av representanter fra de valgte menighetsrådene i kommunen. Rådets oppgaver er å ivareta kirkegårder, kirkebygg og kontorer for kirkelige ansatte. Rådets daglige virksomhet ledes av kirkevergen. Rådet er arbeidsgiver for flere av de ansatte i kirken: Kirketjener, graver, klokker, menighetsforvalter, menighetssekretær, organist, kontormedarbeidere; i praksis alle andre enn prestene og de statlig ansatte kateketene.

Kirkelig administrasjonsutvalg: består av 3 medlemmer valgt av og fra fellesrådet, og minst 2 medlemmer utpekt av og blant arbeidstakerne. Der hvor en eller flere arbeidstakere er medlem i en arbeidstakerorganisasjon med partsrett, skjer utpekingen i henhold til reglene i Hovedavtalen § 10. Administrasjonsutvalget er fellesrådets partssammensatte utvalg etter Kirkelovens § 35. Utvalget har et overordnet ansvar i personalpolitiske spørsmål.

KA – kirkelig arbeidsgiver og interesseorganisasjon: er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for kirkelige organer og virksomheter med en kirkelig forankring. Det er i dag 22 arbeidstakerorganisasjoner som har partsforhold i KAs hovedavtale og tariffavtale.

Norges Kirkevergelag(NKVL): er et rådgivende nettverk innenfor KA-strukturen der kirkeverger er medlemmer. I hvert bispedømme er det et eget regionallag med et styre på tre personer hvorav en har et lederansvar.

Menighetsråd: er et råd bestående av legfolk og normalt sogneprest i et sokn. Menighetsråd i Den norske kirke er valgt av soknets stemmeberettigede medlemmer.

Prosti: er betegnelsen på et geografisk avgrenset administrativt område. Et prosti er en enhet innen et bispedømme og ledes av en prost. I Den norske kirke er landets 11 bispedømmer delt i 107 prostier.

Bispedømme: et regionalt kirkelig forvaltningsnivå med egen administrasjon og med biskopen som øverste leder. Det valgte bispedømmeråd har også sete i Kirkemøtet. I Norge har vi 11 bispedømmer.

NOTATER:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Velkommen som medlem
Du kan melde deg med sms
Send **Fagforbundet medlem til 1980**

